

ההסתדרות

הבית של העובדים בישראל
19 מאי 2020

נשיאות המגזר העסקי בישראל

לכבוד

ח"כ ישראל כ"ץ

שר האוצר

ח"כ איציק שמולי

שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים

הנדון: קביעת מדיניות לטווח בינוני בנוגע לתשלום דמי אבטלה בתקופת ההתאוששות ממשבר הקורונה

ברצוננו לברככם לרגל כניסתכם לתפקידי שר האוצר ושר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים. המשק הישראלי, כמו יתר העולם, חווה משבר בריאותי וכלכלי חריף, ונכוננו לנו אתגרים כלכליים ותעסוקתיים. אנו משוכנעים שבכוחות משותפים נוכל להביא להתאוששות מהירה של המשק והחזרתו לצמיחה מכלילה.

מבין המשימות הרבות והחשובות המונחות על שולחן הממשלה, אחת הדחופות ביותר היא פריסת רשת ביטחון סוציאלית עבור אוכלוסיות שלא צפויות לשוב בקרוב לשוק העבודה, באמצעות הארכת ההקלות הזמניות בזכאות לדמי אבטלה לתקופה של שלושה חודשים. הארכת משך ההקלות הזמניות, ובראשן הארכה גורפת של הזכאות לדמי אבטלה, לתקופה משמעותית, נדרשת לאור המחסור שצפוי להימשך בחודשים הקרובים באופציות תעסוקתיות חלופיות לדורשי עבודה. בהיעדר הארכה כאמור, עשרות אלפים, שלפי הערכות יסיימו בקרוב את מכסת ימי האבטלה שלהם, ימצאו עצמם ללא מקור הכנסה, ומעסיקים רבים, שמצבם הכלכלי לא שופר, עלולים לפטר את עובדיהם שהוצאו לחל"ת, מה שיגרור ניתוק של יחסי העבודה וישית עלויות נוספות על המעסיקים בתקופה של הכנסות מופחתות.

כידוע, בראשית המשבר החליטה הממשלה להקל בתנאי הזכאות לדמי אבטלה למי שפוטר או הוצא לחל"ת של למעלה 30 יום, ובכך העמידה פתרון תזרימי מהיר ונגיש לרשות מעסיקים ועובדים, שסייע בהתמודדות עם המגבלות הרבות שהוטלו על התעסוקה. ההקלה המשמעותית ביותר נגעה בהארכה גורפת של הזכאות לדמי אבטלה, ונכון לרגע זה הארכה זו הסתיימה בסוף חודש אפריל (פורסם תזכיר שטרם קודם, המבקש להאריך את הזכאות באופן גורף עד ליום 31.5.20).

ברור לכל כי תקופת ההתאוששות של המשק מהמשבר תימשך זמן רב. לפי תחזית הכלכלנית הראשית במשרד האוצר, שיעור האבטלה בחודש יוני יעמוד על מעל 15% ועד חודש אוגוסט לפחות יישאר מעל 10%. אחת הסיבות לכך היא המחסור הצפוי במקומות עבודה, אשר ייסגרו לחלוטין או שפתיחתם מחדש תהיה מדורגת ואיטית (לדוגמה בענפי התיירות, התעופה, המסעדות והמלונות). מחסור זה צפוי למנוע מעובדים שהוצאו לחל"ת או פוטרו לשוב לשוק העבודה.

לאור האמור, יש הצדקה לקבוע מדיניות לטווח הבינוני של תקופת ההתאוששות ממשבר הקורונה, שעיקרה הארכה בשלושה חודשים של ההקלות הזמניות בזכאות, גם למי שסיים את מכסת ימי האבטלה שלו. מהלך זה הוא חיוני על מנת ליצור ודאות כלכלית לדורשי העבודה, ולמנוע מצב שבו הם יוותרו ללא הכנסה מדמי אבטלה וללא אופציה תעסוקתית חלופית.

כמו כן, יודגש כי בתקופת המשבר התעסוקתי, עלה הצורך לתת מענה לבעיות מיוחדות בנוגע לזכאות לדמי האבטלה של אוכלוסיות מיוחדות שנפלטו ממעגל העבודה, כמו הקיזוז של קצבאות הקיום (מזונות, נכות והבטחת הכנסה) מסכום דמי האבטלה. סוגיות אלו מצריכות התייחסות דחופה, שכן מדובר באוכלוסיות החלשות ביותר, אשר הקצבאות חיוניות ליכולתן להתקיים.

בשולי הדברים נציין כי בימים אלו אנו פועלים יחד ליצירת מודל לתמיכה בתעסוקה חלקית, שיאפשר גמישות מוגדלת למעסיקים בהעסקת עובדים ללא עלויות נוספות מצד אחד, הגדלת שיעורי התעסוקה ושיפור בהכנסות לעובדים, והאצת הפעילות הכלכלית במשק. לכשתושלם עבודת המטה, נבקש להציגה בפניכם.

בשל הצורך הדוחק לפעול במהירות לקביעת מדיניות כאמור, נבקש לתאם פגישת עבודה משותפת בנושא שבנדון.

בכבוד רב ובהצלחה,

ארנון בר דוד

יו"ר הסתדרות העובדים החדשה

ד"ר איתי

יו"ר נשיאות המגזר העסקי בישראל

העתקים:

מר מאיר שפיגלר, מנכ"ל המוסד לביטוח הלאומי
מר שאול מרידור, ראש אגף תקציבים במשרד האוצר